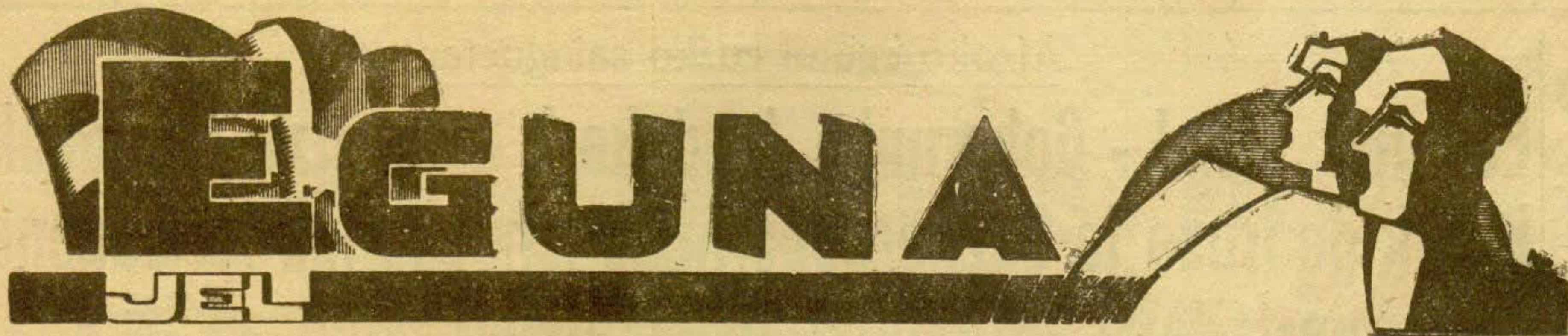

Egija.
Euzkadi Aberi txikija da,
geuria baña.
Eta bere lufaldiaren
neurkin bat eta euzkotar bat
diran bitartian iraungo da.

Lgo. urtia

117'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. orrilla 19'gna. eguaztena

15 eunen

EUZKO GUDA-OÑETAN

Gogoñenik-gogoñen jo zuan are- rioak Zornotza'n

Alegiñik asko egin zuten paxistak Zornotza ingurutan aurrera egiteko, baño
odolez goñi ta gorputz-estalita utzi zitun ango basterak.

ZORNOTZA'N

Aerioak gogoñenik-gogoñen jo du.
Erriñegun itxasotik, aietetik eta lego-
fetik etengabean ekin zioten.
Joaldi gogofa izan du; gureta'k lur
zabalari egokiago eusteko, eñ-zuloa utsi
ta atzeragoko lekua artu beaia izan du.
Egokitasunari begira egin dute ori gure
gudariak.

Aerioak ufate bat eman du aurrera Zor-
notza'n, baña odolez goñi utsi ditu Zor-
notza'ko inguruak, odolez goñi eta gor-
putz-estalita ango basterak.
Ainbat mendi gailur eta malkafek ikur-
si dutena ikusi zuan Zornotza'k.
Aerioaren gizonak-gizon ilotzik pila-
tuta ikusi zituan eta gure gudari efi-
meen berdina gabeko adoreaen testigu
izan zan.

JOALDI

Afatsaldea, bare ta geldik.
Euria etengabean.
Ilunabafa gainean.
Egun argiz, egazkin gabe, aurpegi ema-
teko ausardirik izan ez duan aerieoak
gainean duan iluna du eskuarteke.
Eta joaldiari eman zion.
Bat-batez asi zan, eta ustekabean asi
ere.
Eta ala ere gure gudari efiñeak euren
buruak lufari itzaltsita eutsi zioten.
Auzer-aufe zekusten aerieoak eta gail-
len aurpegi eman zioten. Eta ainbat odol
kei burutu zuten. Ainbat gorputzen ilobi
izan da Zornotza. Ainbat ikusi dute
gure gudarioren kementa eta adorea zenba-
terainokoan dala.

ATZO BARE-ALDI BESTE

TOKITAN

Bare-aldi izan zan atzo beste guda-
ofetan.
Erriñegun eguna paketsu eman eta ga-
baz oldartu zuan aerieoak ere bare lotu
zan atzo gaberrainokoan.
Goiz-aldean egazkin bat agertzea bai-
ño ez zan izan.
Jata-inguruan ibili zan egazkin ori jira
ta bira, azter-lanetan onbait.
Bonba batzuk, gutxi, banakak, jaurti
zituan.
Lur-jota lef egitean bestetan bezalako
bonbak ez ziranen susmoa artu gendun.
Eskuto bonbaren lef-otik ere ez zi-
ran.
Kanoien obus eta ziran ba?
Alaxe iruditzi zitzaizun guri beñepein.

ARERIOA ZAURIAREN GOR-

DIÑA SOMATZEN

Egunak egun igaro dira paxistak era-
soa asi zutenetik.
Joailako amabostgafenerako Bilbo na-
sai asko arteko asmatan zan Mola.
Igaro zan baña joailako amabostga-
fena ta ez diogu oraindik Mola'ri bizirik
ikusi.
Eta... beñegeta egunak igaro dira.

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMABETAN EMAN-

DAKO AGIRIA:

Ipañalde gudoñak (Bizkaya)

Amorebieta eurenizeko asmoz arriñegun asaldariok eraso zakafak asi
ebezan eta eraso ofeik-bide ostikada edafu artu eben eta gaur sail oñe-
tan, ezertarik ekinadirik ez dabe egin.

Erdiko gudoñetan (Araba)

Sebigan'go paxista-guda-lubanak astindu dabez euskotafak mortueren
-bidez ta alde biotako suagulariak alkar suagutzen jardun dabe, ekinaldi
bizirik egin ez dabenaren eta atzera-auferrarik be ez da izan.

Egoaldekoko gudoñetan (Burgos)

Gure suagulariak arerioen guda-luban eta guda-tokiak astindu dabez
ta ilak eta zaurituak be, izan dabez areriook: mortero bat eta guda-lu-
ban batzuk apurtu dautsez aerieoak ta asaldariok suagulariok ez dabe
erantzun.

Aerioak ondandendia -ondandendi izan
du egunen buruan.
Egun batuetan burutzeko asmoz ekin
zioten oldarketari. Baña... besterik da-
kusgu.

Urduri dira paxistafak guda-atzean.
Ainbat aldiz iragaitako Bilbo-artzea ez
da egiztatu oraindik.

Gobernu beñia osotzea lortu ondoren.
Euzko-Gobernuko burukideen iritziak.

"Erdi-erditik igaria izan da erabakia"

(Lendakari Agife'ar Joseba Andoni jaunarena)

GOBERNUKO LENDAKARI AGIFE JAUNARENA

"Erdi-erditik igaria".

LANGINTZAKO BURUKIDE TOYOS JAUNARENA

"Ezin egokiago, guda-giroa ta gure lu-
faldeko geintzen asmoz dagokio-ta. Go-
bernu beñi onexek gurenda-gailufara ja-
soko gaituana zin-ziez sinistuta nago.
Guda, Itxasgo ta Egaketa Zaingoko
burukide adimen zolidun bilbotaf Prieto
dalarik, Euzkadi'k laisterenik - laisteren
izango du bear duan laguntza."

OSASUN ZAINGOKO BURU- KIDE ESPINOSA JAUNARENA

"Krisia erabakitzeak poz-aren utsi nau,
beñi aste izan det-eta latefia politikoak
zuzendu bear luteketa eta langile-batzak
beñi ere Gobernuari lagun egin bear io-
tekena, oraingo an dan bezalako Efi Ekin-
tzako ta Euzkadi ta Katalunya'ren gora-
imaren aldeko Gobernuari."
Euzkadi'ko Gobernu beñiko burukideen
izenak ain pozkero jasotzean, argi ta gar-
bi dakusgu izenok izentatzen erdi-erdi-
tik igari dutena."

NEKAZARITZA'KO BURUKI- DE NARDIZ JAUNARENA

"Valencia'n Gobernu-osotzea egin da-
nean, nere pozak bi zio izan ditu.
Gobernu beñia ainbat eta ain jator di-
ran euzkotafek orritzea da nere lenengo
pozibide, Euzkadi'ko guda-giroa ikusita,
euren eginetan itxaropen sendoa izanaz.
Gure eña zaintzeko, paxismoa zapaltze-
ko, bear dan gutzia Euzkadi'ra bialtzen
alegiñak-alegin egingo dutekakoan gande.
Auxe da nere bigarren pozibide: Gober-
nu beñi ofek, gudarostean bear dan men-
pelasuna ezartzeko duan gogo biza."

ZUZENTZA TA GOGO-LAN- TZE'KO BURUKIDE LEI- ZOLA JAUNARENA

"Politika-sailean bete beñi dira aska-
lzetatasunaren asmoz eta asmo ofeik be-
la daitezkan politika-jokerako Gobernu
osotzea, zuz jokatzea da.
Langile-batza ta sindikatuok euren egin-
gu."

GOBERNUKO LENDAKARI AGIFE JAUNARENA

"Erdi-erditik igaria".

LANGINTZAKO BURUKIDE TOYOS JAUNARENA

"Ezin egokiago, guda-giroa ta gure lu-
faldeko geintzen asmoz dagokio-ta. Go-
bernu beñi onexek gurenda-gailufara ja-
soko gaituana zin-ziez sinistuta nago.
Guda, Itxasgo ta Egaketa Zaingoko
burukide adimen zolidun bilbotaf Prieto
dalarik, Euzkadi'k laisterenik - laisteren
izango du bear duan laguntza."

OSASUN ZAINGOKO BURU- KIDE ESPINOSA JAUNARENA

"Krisia erabakitzeak poz-aren utsi nau,
beñi aste izan det-eta latefia politikoak
zuzendu bear luteketa eta langile-batzak
beñi ere Gobernuari lagun egin bear io-
tekena, oraingo an dan bezalako Efi Ekin-
tzako ta Euzkadi ta Katalunya'ren gora-
imaren aldeko Gobernuari."
Euzkadi'ko Gobernu beñiko burukideen
izenak ain pozkero jasotzean, argi ta gar-
bi dakusgu izenok izentatzen erdi-erdi-
tik igari dutena."

NEKAZARITZA'KO BURUKI- DE NARDIZ JAUNARENA

"Valencia'n Gobernu-osotzea egin da-
nean, nere pozak bi zio izan ditu.
Gobernu beñia ainbat eta ain jator di-
ran euzkotafek orritzea da nere lenengo
pozibide, Euzkadi'ko guda-giroa ikusita,
euren eginetan itxaropen sendoa izanaz.
Gure eña zaintzeko, paxismoa zapaltze-
ko, bear dan gutzia Euzkadi'ra bialtzen
alegiñak-alegin egingo dutekakoan gande.
Auxe da nere bigarren pozibide: Gober-
nu beñi ofek, gudarostean bear dan men-
pelasuna ezartzeko duan gogo biza."

ZUZENTZA TA GOGO-LAN- TZE'KO BURUKIDE LEI- ZOLA JAUNARENA

"Politika-sailean bete beñi dira aska-
lzetatasunaren asmoz eta asmo ofeik be-
la daitezkan politika-jokerako Gobernu
osotzea, zuz jokatzea da.
Langile-batza ta sindikatuok euren egin-
gu."

EGUNEKO GAIK

Garaitzea gurekin

Setsatsu ta gotof (terco) diardun aerieoak bere joaldietan.
Bilbao'n sartuko zala aspaldiz iragaiti eban. Izentauriko egunak utz emon
eutsen. Orañ egunak ez dau izentau, baña Bilbao'n sartzean artu beñiko diran
neufiak eta erabagiak iragarten asia da.

Abertalatasuna ziara oinperatu, sustrai guztiak ehagi, euzko izabearen zuga-
tza betiko igaitu ta azafeñik barik lagateko asmatan dabil. Eta dakigu, sartze-
kotan, lortu al izango eñ leuenik. Erabagiak-erabagi ta legeak-lege abertalata-
suna gizonen izate ta nañen gaitetik dagona dala ba'dakigu. Izildutea lortuko leu-
ke, lenengo urtetan bereziki. Itzaldut ba betiko igaitu, ez. Euzko izatea ilezkofa
da. Ilezkotasun eskubideak indafutu ta bendotzea beafoak ba'zan, odolik naiko
ixuri da eskubide ofeñ aldez. Paxistak inoiz be eleuke lortuko odol ofen gafa
eskutauterik, eleuke alik izango gaur abefiaren alde eskini ta bere alde odola
emon dabenen guraso ta semiei edo ofioñdekuei, odol ofen aierkudearen keska ta
gogoa aldentzerik. Euzko izatea beti bizi ta beti gaitetan litzake, une oro atzer-
ken ixilpetik urteteko, beti azkatasunari begira.

Ea dagiogun ofaitio geroko itzalari begiratu, garaitzea egiten eta eskuratzen
diardugun egunetan. Aerieoak ez dugu ofutu, eña da. Ez dugu ukatuko. Ukatzet-
tik onuririk ez yatoriku gaitera. Argi ta garbi jokatzea une orotan beafoke ta
bidezko izan ba'da, gaur jokatze ori lege bihurtu beafo. Aerieoak aueñan euki
baten, gurea eña dala koldarkeriz ta epelkeriz esatea, bidegabekeria da; ofela
juste izan eta sinistutea, gaitzakeria. Gudeak aldakuntza ugari izaten ditu. Gaur
lufetik dagozanak, biar burua makurtuta ikusiko doguz. Guda legea da ori. Aerieo
makurtu ta menperatutako guztion lana beafoke, danik ezin ukatu ofaitik.
Gaur ofiti beñi gure laguntza zindio ta osuago bear dau abefiak. Erbesteko la-
guntzei begira bizi izan gara aspaldi oñetan. Laguntza ofeik laster izango dogu-
bala adierazo daukue. Gaurfarte izan ez ba'doguz, eragozpeneak-eragozpen gaitan
bilatu diralako izan da. Eragozpenok gaitututa egon bear dira, diñenez. Eta la-
guntza gurekin izango danaren itza dogu.

Laguntza ofetan aste osua ipini ta gu alperkeriari emon eta lotutea ez da
ofaitik bidezko, ez egoki ez jaseko. Laguntza ofek guda oñetan indaf andia izan-
go dabenik ezin ukatu. Guda oñetan zeregitiñ gaitzatsunetarik ta beafene-
tarikuna jokatuta ta egingo dabenik ez dogu ukatuko. Baña euren barik, elizen
diran bitartean, eta euren indafari laguntzen euren eldu ordokoxe, euzkotaf guz-
tiok gudarako bizi ta gudarako jokatuta ta lan egin bear dogunik ez dagigun astu.

Egun latzetan bizi gara; egun latzetan. Baña egun argitsu ta zoriontsuei be-
gira. Garaitzeari begira, garaitza ori lortuko dogun itxaropen osoz, ofetarako in-
klafa, gogua, gafa ta sinismena doguzalako.

Euzko izatearen sustraiak il eta igaitu nai dituenak, euren izatearen erio-
tzea bilatu beafo gure lufetan. Indafagaz jotzen dabenari indafagaz erantzun
beafo ba'yako, eriotzeagaz zematuten dabenari eriotzeagaz erantzutea lege zuzena
da. Eta ori lortutea gure eskutetan dago; guztiok gure izate ta indafak ofetan
ipinten ba'doguz beñitatz.

Euzko elerti bideetan

Zen bait euskotaf gaitugu euzko-gogoa-
taz itz egin degunok? Geñenok alegia,
eta zzenbait, ordea, euzko-gogo lantzeri
lotu diranak? Erantzuna gure baitan eman
beafoan gora; eña gogofa isaki, eta egi
azaltze ofek, arpegi gogitu-araziko gaitu
geñenok. Baliteke, irakurje adilikie,
zu, euzko-arlo ortan langile-pufuketa izate,
eta azkietis, au ez baita zuretzat, bai
ordea zuen lana txalotu eta aketi - mai
aueñan bero-bero itz egin, baño euzko-ya-
kintza gaitututik at ibili oi geran gaitze
ikasi askorentzat baño.

Gizadia yafotiz bakafa izanagatik talde-
deetan bananduta dargergiku. Yakintzuak
talde oñen bereiz-aldetik nabaritzen beza,
gizatiñ, iskuntza, eñfoturak eta edezita
aitatzen digute. Ezagafari orok batera es-
katuko baligukez ere euzko-abendak ne-
ke aundirik gabe erakutuko legokiokez.
Beraz, euzko-abenda, ao batez, yakintzu
orok enda bereizi bat beza bota digute,
sasi yakintzu banaka batzuk dolorkeriz
ezagutu nai ez badute ere. Enda bereizi
ok, bere gogo bereizita du, besteengan-
dik zer ikusirik ez duana, eta gogo onen
ezagafarik bikañen beza azaltzen zai-
gu bere iskuntza. Begira Kanpion yañan
nolako garrantzia ematen dion itz aueñan:
"Euskerakin batera yoaingo zaiugu euzko-
-efia, iskuntza aldatzea gogo-aldatzea da-
lako."

Itzez geñenok euzko-zaletuak gaituzun
aueñ ez det uste gogo-biotzez-ofatio ezan
beafoan nago, euzko-edestiek ezagutzen
duan unerik gaitzatsunetan bere gaitze-
dia imo iskilluak eskuan ditualarik indar-
keriz eñf-izakera bereizian kendu nai di-
gune arerioaren aurka gudarake gogofean
ari dan gaitzi bikaña, txapela eskuan
degula agurtu beafoan gaita-... ez det
uste gogo-biotzez euzko zaletuak gerarik;
axola gutxi digulakoan nago gure elerti
-arloan egin dan lanak, Euzkadi'ren iz-
akera bereiziarren gaiti beza agertuta ga-
it gure iskuntza, bere eder-lauketara oso

gutxi lotu gera; euskera afobi sakoneta-
tik etaratako ari landuz egin beafoan gu-
re endefi-gaitzeta, eñfika arazo utzari
erantzita dargergiku euzko-gaitzi ikasirik
geyena "zementozko" endefi jauregia aton-
ten. Or deritazit gure gaitzedian eñfika-
tan aritze ori, baño ez ordea, soil-soil bu-
ru eta gogo-biotzez arlo ortara jotzea.

Euzkadi'ren geroa itxaropenez orrituta da-
gargergiku eta bere latofari arazoeri buruz la-
nean ari beafoan gaituz, gizarte, irakas-
kintza, zuzentza, talde-erroteta, latefi artu
-emanak, ogazun eta abar, baño egundio
ezin alde batera utzi genezake gure elerti-
lantzea, len adierazi degun lez au bai
degu, latefi ezaugafi berezi beza ludian
ezagutu bear gaituana. Gaur baño yara-
mon geyago eman bear diogu gure is-
kuntzari, eñf-gizon (politiko) utzen lanak
ez bai gaitue lilluratu bear, gure elerti
yayoenak ere ezagutu beafoan gura. Etxe-
pare, Lafamendi, Axular, Arana-Goiri, Li-
zardi, Orixe eta abar ere, gure begi ni-
nietan bear ditugu gizon eman lanak eza-
gutu-arazi, iskuntzari muga beñiak idiki
ludiko elitari aueñenon idatziak eus-
kerara itzuli eta bear duan begiramen
ezazit; gure mintzaira gogoi-gaitzeta
izan bear du gure naya, eta ordun auzo-
ko gogo-landatari alanean yoañ diran ofe-
ri esan "or dituzue zuek ezetis dituzte-
nen eñf onen gogo-edertasunak, erkatu,
beste eñf-yakintza batzekin eta ea euz-
ko-efiak elertirik ez duala esaten geyago
ausartzen zeraten."

Azkenik, iskuntzatzat or Mistral yakint-
zuak zer digun "iskuntza gaitzen duan
efia amil-mugan bera diyoan eña duzu,
ordea, indarkeriz aspiratuta ere iskuntzari
eutsi dion eña, eñf ilezkofa duzu" endefia
bere buru yabetasunaren yabe bañda, go-
go azkatasunaren yabe dalako.

GABE

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Españar erkal - Gobernu lendarikari, zuzentza - zaingoko burukide iruxo ta Euzko-Gobernuko lendarikariak itxaropenez igurtzitako urutidatzi bana bialdu diote alkañi.

Euzkadi'ri begira egin dan Españar Erkal - Gobernu beñiak bere lenengo Batzara ta Euzkadi'ri arduratsuen laguntzea erabaki du.

Atzo gabaz ez zan eñefujatutun ontzirik erbesterafu

Lendarikari

AZNAR ETA LEON JAUNA LENDA-KARIARENEAN

Gaur Aznar eta Leon jaunak lendarikari jaunarekin jardunaldi izan du. Euzko-Gobernuko lendarikariak itxaropenez igurtzitako urutidatzi bana bialdu diote alkañi.

Londresera eta Parisera egin duten joan-etorrian izan duten guztia berri eman izan ziran.

ESPAÑAR MINISTRU-BATZAKO LENDAKARI, ZUZENTZAKO BURUKIDE TA EUZKO GOBERNUKO LENDAKARIAK ALKAR URUTIDATZIZ AGURTU DUTE

Geroxeago Baseldua jaunak urutidatzi eskuratu zizkigun: "Españar ministro-batzako lendarikari Euzkadi lendarikari lendarikari."

Gobernuaren jabe Eñi Ekintza egitarakoan, bafuko da iruxo; ber, ta nro. ispeaz agur euzkari eñi goragatari, alkatasun-alde eñi apogafienak gaintzen ari dan euzkari eñi.

Ministru-batzak, bere lenengo batzakean, Euzkadi'ko egora aztertu du, eta berretzat izango da gure ardurarik gaitzizueña, Agur!

Zuzentza Zaingoko burukide iruxo jaunak Euzkadi'ko Gobernu lendarikari bialdu diote urutidatzi:

"Negrin jaunaren aginduean osotutako Gobernuaren Zuzentza Zaingoko

burukide iruxo naut, eta nik, Euzkadi eta Erkalaren onari dagozkien auzkari jaunarekin, neurte lepo artu det zuzentza-lana, lenengo Batzaretik ateratzekoan, nro lenengo egiteko Zuzentza buru ta biotz Euzkadi'ko Gobernuari nagokola jaldin-erazotzea da. Ber, ikurpean guduak izan diren euzko-gudarientzat ene agurik sutesuena eta bere alde, eñiaren agurik sutesuena, giza-tasun oñe baten alde eñi biza eman zutenentzat ene oroi-minik biziena, Agur! Iruxo."

Euzkadi'ko Gobernu lendarikari erantuzen onexek bialdu ditu.

Ona emen: "Euzkadi'ko Gobernu lendarikari Erkalako ministro Batzako lendarikari, Erkal Gobernu beñia osatu dala jakin-erazotako urutidatzi jasota, eñi esan nik Zuri Euzko Gobernuaren zuzentza gaitzizueña eta alai-ziraraz bialtzen dizun bere bidez-erikoko agur-minia, Gobernu beñiak berez-erikoko bide, azken-gurendu lortzeko, itxaropen, askatasun eta giza-bide oñeak urutidatu itxaropenari gure burukide iruxo, Esker mila Zuri bafu-bafuz alere lenengo Batzakean Euzkadi'ri laguntzea erabaki dezutela; laguntza ori bereala-kan izango degulakoan gaur, paxiatzen oñdarkeria gordinari atzera eragotzi."

Euzkadi'ko Gobernu lendarikari, Zuzentza burukide iruxo jaunari: "Euzko Gobernuaren izenez zorion Go-

bernuari agurik sutesuena, giza-tasun oñe baten alde eñi biza eman zutenentzat ene oroi-minik biziena, Agur! Iruxo."

Guda Zaingoa

AGINDUA

Euzkadi'ko Guda Ikastolara sartu nai duten zenbaitz guda-oiñen izaki, eskeak eñi izan dituzte garaiz auzketu. Auzkari adierazi duten naia bidez-erikoko joteñ det, Ortaz, ten izendatu zan epea, il onen 20'gafeneraino luzatzea erabaki det; Zai-ngo onek joñalaren 20'gafenez (20'gñ. Egurero) eman zuan Agindua aldatu gaitzizueña.

Guda Burukide, Agur! Iruxo.

Salerosketa ta Ornika

LASA JAUNARENEAN

Egunero oi deguez, atzokoan ere zerbait jardunaldi izan gendun Edari ta Erosketa zuzendari nagusi Lasa'ta Martin jaunarekin.

Etxekoak erbestera, atzefit, bialdu dituztenak lenbañen eñi-ozio - liburutak Udaltzean atzera ematea on da, ber diran alkatasun egiteko. Gaurdikoañen eñi-ozio-lanak egoki burutu gigitu eta auzkerantzen ere era berdinan jafaituko baditugu, nai ta nateko da esandakoa betetzea.

Gogoratu guztiok Gobernuari al degu-n arduratsuen lagundu bear dioguna ta Salerosketa ta Ornika. Zaingoko dñan lenaren astun eta bidearen latza al degun bestez arindu ta eñatu bear deguna.

Berdin dñasiet-gaitzizueña zigan Lasa jaunak-Udalai ere. Erbestera joan diran eñi-ozio liburutak jaso dituzten Udaltzietatik itzuli bezarte Bilbo'ko Udaltze-ri.

Kontuok-kontu beste izafik ote zuan galdet genion izparkariok.

Beste izafik?

Janari batzuk laister banatzeko asmo-tan gera, baina zeintzuk banatuko dituz-gun oraindik ez deguez erabaki, eñi esan orain. Egun gutxiñen buruan zerate jakitien.

Eñi-zaintza

ATZO GABAZ EZ ZAN EñEFUJIA-TUDUN ONTZIRIK ERBESTERATU

Atzo egundis Eñi Zaintza Zaingoa jo gendunem, auzkari eñi izafik nagusi Luisa jaunak:

Azken-ordun sortutako eragozpenak bide, ez da gaur gabaz eñefujatutun ontzirik erbesteratuko.

Noiz izango dan joate ori garaiz jakin-erazotko degu.

Atzo gaberako txartela eskuratu du-tenak gorde daitela beñio adierazten degunak txartel orixe agurta bearko du-te-ta ontziara sartzeko.

EUZKERA - ALDEZ

IV Ikaste-bidetaz

Basefiratu nintzan gure euzkera gozo ta matia sakontzabago ikasteko asmoz; eta basefiratu be erbesterafez eta euzkotat erdel-zalez beteta dago-ta eñi dot emen be euzkerarik ikasi.

Ba-nua Bilbao eta Bizkaia'tat; ba-nua Amarnendiz aruntz.

Biaf bada bertan ikasi al izango dot obetotzabago.

Bayona'n dago, nani-nasai; suaga ta berribilen bildirik ez dot emen; amaika dira bertoratu diran euzkotat. Gorpuz-tze Bizkaia'tat alde dodan afen, bafu, go-go ta biotzetz oso-osoñik nro gure txo-koñu matian.

Txaidatatu naz. Ene! Au da poza! Ja-tetz ta salerosketetan euzkerazko idiaz-purubak dakustaz eñonem. Atzetan dñasie argi-argi: "Euzkeraz mintzatzen da."

Bafurriten naz, euzkeraz daitat eta euzkeraz derantzuste. Au poza! Noiz Bil-bao eta Donostia ikusi guban beste auz-berde? Edonora begiratu ta euzkerazko idiazpurubak; batez be Bayona'ko zubi-al-dian.

Aberjari astu ez izatitafen neurte kon-tuz etofu naz bai, eta txindi-eraz batera jun bafu naz. Emen bai izango yuadaz eñi-argi. Parantzeraz ez edo jakitatz ondo eta eñi-argi eñi gura ez eta euz-keraz nok afu txindi-eraz. Dana dala gurañan ara txindi bafian aurkitzen nok ba-ta. Erdu naz: "Credit Lyonnais" dñi gñezko izafikaz. Ate-albuetan lauki edef-edefak.

Amen... zer ikusten dot bafu? Euzke-raz? Bai, euzkeraz dago. Beraz emen txindi-eraz bafu euzkeraz eñi bat. Auzeragotzabago beste txindi-eraz bat: "Comptoir d'Escompte National". Emen be lauki edefak, eta emen be an bestian letz euzkeraz. Guzua dñidala uste ez daituz, irakurle, emen dñimintz "Credit Lyonnais" an irakurle dodana. Onela dñi: "Kanbatzen du, extranjeriako eta kan-poko eñi-eraz bafu, pagatzen dñi Ameriketako paper eta txekak bai eta eñi-eraz bafu gurien kupu edo inter-s guri-ak; alokatzen dñi kuxa sekretu-koetan. Toki eta leku bereziak eta segurak be-iratzten eta artutzen dñi, kontra-n, titulu, nre, zillhar eta bertz gaurza balios eta precio andia dñen guziak. Euzkeraz mint-zatzen da."

Euzkera beran garbi-garbi daitat ez dot esango; bafu oingoz gurañu neurte Euzka'ko ori ta basefiratu euzkera rize entzun, oñ entzuten dan erdera urta bafu.

Beste txindi-eraz "Comptoir National d'Escompte" deritxanien be ofen antzera irakurten da. Onela dñi: "Emen truka-tzen da dirua. Eta pagatzen dire aloka-zielako paper-diru eta txekak. Kobara-ten dira edozein motetakoan mozkin eta interesak. Alokatzen dire halabere kuxa gortzekotan alderdi seguru eta bereziak. Bai begiraten eta arthu behar direnekin titulu eta gaurza baliosak. Almatzerat ar-thu ere, noiz naidanik nola tenore har-tutzen pagatzen dire euzkotat; bai, di-ruetan azkenekarte aintzinetik nola bere hel-orduan Monnaiko salerosien billeta. Euzkeraz mintze daitate."

Au be ez da euzkera garbija; bafu euzkotat euzkeldunak pozituko ez da gi-tzi "Euzkeraz mintzatzen da" ori txindi-atietan ikusita. Bilbao'n ofenbeste ba-geunka...

Oldortu, abetzale. Bayona'n bertan jun

naz Euzko-Jauritzaiz dñan ordezka-rijagana. Euzkeldunak? Bai zera! Jauritzaiz-ordezkaritza izen ba, bafu besterik? Eta euzkeraz mintzatu? Ai, ene Euzkadi...

Lafinaga-Etxebaria'tat Mikel.

Egun-barriyak

Egun bafian azaltzen gera nere euskaldun anayak batez ere mendian, aldian orain gauden gudaririk negar mallozik biterik daude aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

Gure etsaya gogor daukagu joteñ ta beñitatz gaitzizueña; euzkari-erikak zapaldu gaitzizueña; aspaldi gure begiak zikindu egin nai gaitzute izanagatik garbiyak etsai txar asko dituelako amatzko euzkari-erikak.

ZOROTZ

BILBAO'KO izpafingiak

"Euzkadi"

"Itxasertz" idazle trebiarena da lenen-go idazlana.

"Kizkitza" zanaren jefo batzunkaz asten da: "Zaboferi bako abenda bat ezagutu-tan dogu, jofu bako eñi bat, bere edes-tijan laido-orbanaz ofanduriko ingoski bat ez dauan eñia. Eñi ori, euzko-eñia da. Eñi ona. Ori dala-ta, eriotzeari be auzef-azte aurketu yako."

Itz onsi, beste itzok gefu leikirozala diño idazliak: "Itun-mitun barik eriotzeari bulaf-erakusten dautsala."

Eta Euzkadi'ri begiratzaz, bere biotz-bulatetan ikusten dauana auzte da: bere gogofkeri gustijaz Euzkadi'ri oñdaituten dautsan gudañka; Euzkadi'ri bixitza ziran lufa jota aurkitzen diran urien auzian Euzkadi'aldez jagi dan gastedi zo-ragafija; gastedi-aldez eta emakume otza-ren odol garden gorijaz ezuriko lufa. Zoritzaf gusti ofein erdijan, bafuz, Euzkadi'ri ikusten dau, eragozpen gustijei bu-lafa erakutsijaz arerijaren eraso gustijak deuseztuta aberija gaitzkatuten.

Eñiaren abotsa ludi gustia eldu izan dala diño, Eta ludiak, eñi-antzo barik, geltañez begiratuñen dautsala edes-tiz geltañijana dan euzko-eñijari.

Geure edes-tija bidedala Euzkadi'ra be-gira jafi izan dogun ludi gixabideturaz zuzenduko garañala diño. Bafu ez ukaf-eske, eñi ikusijak eta gixabideturaz ezagut-uten daben zuzentzen bala bafu.

Wilson'ek bein oguzi izan ebazan itzak idazten dauz: "Indaf-ana beste eskubi-derik ez daukan gudañburubi, zlakute eñi-gelekijaze euzk idaztun agertzen diran eñiaren eraso geyagoren itxiatien epaifari itxatia?"

Azkatasunaren ixenak beragandu eñien gaitzafala diño. Euzkadi'ri edes-tijan ixi-gura garañala esaten dau. Lengo edes-tija ta orain idazten dñidaguna, bafuñak

"Tierra Vasca"

Gudaldi onetako ilak zenbatuten dauz. Amañ ilabete dñaguzala diño gudañ onetan. Eta amañ ilabete, guda-gora-berak ikusi ta ikasteko, aldi edera dala.

Gudalburubak eñi izan euskuben guda onetan, atzefitafak esku afu izan eñi dabe. Bestelan, atzefitafik bafitafian safu izan ez balitz, antxina amafuko eñi-dabe, zo-zotifik txikijana zizotzaf artuta laguntza-era gustijak ukatutoko.

Amañ ilabetotan argi ikusi izan dogu-na, auzte eñi-dala gudalburubi era gusti-jatara lagundua izan dautsala atzefitafak. Añen gaitzakerik gundijanak be, ixilian estalduten izan eñi-dabe, Guriak, oñtera, eñi-feketa-bidezko jakozukun txikijana be, begi zuzef begiratuñen izan eñi-dabe, zo-zotifik txikijana zizotzaf artuta laguntza-era gustijak ukatutoko.

Europa'ko askaltzafak eñi-aldezlietan ikusi gura leuena zer dan jakiteko, be-terik ez lako zura izan bafuñ ez dagoñ diño. Askaltzale lez zintzotasunef eñia aldezlietan ikusi gura eñi-gatubez, be, arek. Eta eñi au ikusien ez dabena, eñi agan-dik urutidatu bixi dafako izango eñi-da, edo eñi-erik ikusi gura ez dabelako.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Azken-alidian Europa'runtz igitu zan gixafekertizale jakitunak ikusi izan. dñala diño Europa ta gure bafitaf joan izan dan eñia. Eñi ori apufutko dñan izan itxaropenaz bixi dala diño, ta amañ ilabetik irakatsi izan dñan ikusijana, buruz jakingo doguñ.

Aldi onetako eñi-feketa-bidezko eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

Bizkaia'ko Udalak

Bizkaia'ko Udalak euren etxeak nup iphi dituen agertzen dogu. Eñi-feketa eñi-erik gaitzafek-egiten dauz. Atzefitafak laguntza gura ba-dogu, eñi eñi-feketa-mefike k al-bora jaunri bafuñ doguzala esaten dau.

AREATZA: Gran Via, 11. ARABAZEGI GERIKAITZ: Gran Via, 11.

AMOROTO: Sabin-Etxia'n. ARAZUA: Sabin-Etxia'n.

AXANGIZ: Euzkalduna, 8. Espartza'tat Serapin'en etxean.

BERMEJO: Sabin-Etxia'n. BERMATUA: Sabin-Etxia'n.

BUSTURIA: Plaza Elipitica, 8. Lau-garen etxean.

BAKIO: Zala'ko Ikastolatan. DIMA: Gran Via, 11.

EA: Sabin-Etxia'n. ERIGOTI: Avenida de las Universi-dades, 43 (Densal), 10.338 urutizkita.

ERENO: Arenal, 3. Laugarren etxo-fian.

ELORIO: Gran Via, 11. ETXANZO: Gran Via, 11.

ELANTXOBE: Ledesma, 2. 12.271 urutizkita.

ATZERRIKO IZPARRAK

España'ko Gobernu bañiak arera one izan dau eñerik geienetan

Beartutako gudaritzaren etsai gogor dira filipinastarak. - Goering Munich'era. Irakasle baten aztararik ez. - Gizartearen osasun aldeko lanbideak. - Lareun eta berogetamar españar Gibraltar'en egozanak Valencia'ra juañ dira, ingelesak arturiko erabagiak oñetara beartu ditulako.

BEARTUTAKO GUDARITZAREN ETSAI GOGOR DIRA FILIPINASTARAK

Washington.—Beartutako gudaritzarik Filipinetan ibondik inora ere ez duela nai dioten izparak datoriz etengabe. Askok amerikar latorik morok utzi dutenez, Guezo lendarikak eta Mac Arthur buruzagiak burututako armada ez zala eñaren gogoko ueste zan eta oraingo izparok sendotu egin dute legu ueste ori. Eñia zaitzeko gizonak gainera ez dira garesti ta guda-zale bakarrik; ertzainok daga menderatzea ondoren dituzten matasak erian sortzeko ere gai dira. Orain gudu-zalekeri guntak esituko dituan ertzain-talde bat etori da Filipinetatik filipinar gaitan arteko daga sifisgar batak biadu daga agiriak dionez, Filipinetako beartutak jatoriz agintaritzaz nagusi ta bates ere militar-bizikeraren menpetagunaren etsai dira.

ESPAÑAR GOBERNUA ERBESTEAN

Paris.—Españar gobernuak izan dau aldakuntzak zer esan ugari sofutu dau eñi onetan. Agenteen geienak Gobernu oñen aldeko dira, Paris'en Gobernu oñi onafatza izan daga autortu dau dogu. Gobernu oñek zuzentza jena egingo daben itxaropena daga.

POLITIKA AUTUAK

Alemania adizkide-tzeko asmoz ete...?

Londres.—Von Blomberg'ek Eden'ekin eta Baldwin'ekin izan daben jardunaldi buruz dihardue ingelanderak izparingak eta jardunaldi oñetan zein auzi erabili eñ daben jakin ezinik dabiliz.

Gobernuak, asi ez dabezanaren artur emonok Sarkaldeko Latorien artean itun-ben bat egiteko asmoz edo Alemania Lator-Batza'n sartzeko gogoz asi ete daben diñoz.

Urtearen buruan edo datorien urtearen asharan indiko latorien guntien ordezkariek batzari aundiren bat egingo ete daben diñ izparingak batak.

Beste izparingak batak ingelanderak ministroak, Europa'ko latoriek guda-izkilu-gintutan eragiten daban diruzten bari es-tateko burubidea eta dauken diño. Roosevelt'ek izenez Normand Davis'ek guda

Londres.—Politiko batzokietan españar Gobernu batiaren aldeko gorapenak entzun dira. Inglaterra'rentzako zuzentza ta zurtasun zurtasun ugari emoten dabela autortuten da Gobernu oñek. Oñia, laboristak bereziki. Gobernuaren ondoan indar egiten diardue, Gobernu oñek bere jokabidea argituten asi dagian.

BATZARERAKO DELA IZAN DU BATZORDE NAGUSIAK

Roma.—Iñi ontako ogeitabatgareneko goizetako dela izan du Batzorde Nagusiak eguneko batzari-jardun auzi bide dala. Latoriko ekonomi-azkaltasunarekiko asmoz zabaldu ta esitzea.

IRAKASLE BATEN AZTARARIK EZ

Washington.—Españar'ko Gobernuak' John Hopkins'ko Ikastola Nagusi'ko Irakasle Robles'ek Joseba espetxean egon daga ukatu egin dau ta jaun ori edo irakasle ori nundik-nora dan ete dakila adieraso dau.

Robles jauna'n bati jakin naiz Go-bernuak' Wisconsin'go Ikastola Nagusi'ko Solalinde jauna'k egin auton idazki edo karteari erantzunaz, Eranmanak' Arduradunak' karta baten adieraso eban goian sear daga.

John Hopkins'ko Ikastola Nagusi'ko Garington Lanzaer irakasleak argitatu dau karta ori. Oñdiko oraintsu Robles'en emazteak Princeton (Lator) "Batua'k" Ikastola Nagusi'ko bñe ta-gun bateri idazki edo kartaz adierazo gutzenez "ilebeteta gelaguan senafaren bariarik ez dau" ta Robles bere senafa "oñdihokafan Madrid'en egoala deritxo" karta ori Valencia'atik oñia daj.

Amakin eta añealain Valencia'n daga Robles'en semeak, be, oñetxan ta-juko beste karta bat egin daga Lanzaer jaunari.

Robles irakasle emazte ta semeekin igazko udan etori zan España'ra Washington'dik Matxinadean asi ta gere-txoago Gobernuaren alde lanean asi zan.

Washington'en Robles Gobernuaren isuleko ertzainak espe sañtu ebela, entzun zan eta Valencia'ko espetxe baten iborekin itzik egiteko egoala esaten eban. Bere aundikioi, be, berakin itzik egiten ez eutsela jaketzen baina Lator-Batutako ordezkaritzako guda-izkaltasun, Arduradun Fugua koronela egon zala jaun oñekin edatu zan gero. Robles jauna'k ez eñkian zergaitik espetxeratu eñenik.

GOERING MUNICH'ERA

Venecia.—Atzo Goering buruzagiak, bere emaztea lagun zuela, Munich'era koa afu zuan alemaniar egazkin baten.

GIZARTEAREN OSASUNERAKO LANBIDEAK

Mosku.—Ertzainak izan duten batza-lean, eriko osasun-aldeko bideak eta 5 urtetako lan-asmoz auzeratu dituzte. Oñen ondoren goragaitia eriotzak eta batzoko ta nafu-gaitzak gutxitzea daga kontuak egin dionez, inguraren bost-urtebetza ondoren 175.000 osalari izango dira, 1937'gn urtez 104.000 dira baina. Gainera uri ta basurietan gaitz-egaitzak ugartzeko asmo naia dute.

Anna ta umeentzako babes- etxeak ere egokitu egingo dituzte.

450 ESPAÑAR EREFUGIATUK ALDE EGIN GIBALTAR'ETIK

Gibraltar.—Gaixotegi dan "Maine" itxas-ontziak gaur goizeko zaspj ta erdian Valencia'ra koa afu du, laureun eta beñegetamar españar erikatu edo eñfugiatu dituenarik. Len ere esan gendun, ingelanderak latorio agintariak oraintsu oraindik Gibraltar'etik alde egin beñeko zutela oñ egin zioten ber-tan zeuden españar erikatuak, eñak nai zeñen españar lurraldera eramango zituzteja ta.

Madrid.—Egualdi txar'ak eginen asi da -ta, Madrid ondoko joaldik geratu bea-za izan da.

Ciudad Universitaria'n eta Puente de los Franceses'en egin ziran guda-saio batzuk. Asaldariok geizcan goizetik -si ziran burukatzeko gogoz gertetan eta joal-dia asi, be, egin eban jaña laster porot eragin euten erkaldafak.

Santa Cristina Eñki-Eñke ondoan daga ontxedi batetik alde bea'za izan daga paxistek, etxe oñek guntzi apurtu dabez erkaldafak-eta.

ITXAS-AIZEAK ARTZEA GOGOKO DUTENAK

Mosku.—Zaspj eñusaf kiroltzalek, gasolinadun ontzi baten, Volga-Mosku ka-nalean hafuna ibilera luze egiteko asmo-tan atera dira. Bost itxasok ibusiren di-tuzte: Kaspio, Azov, Blanco, Baltiko ta Negro. Ibilzaleok 13.500 aneurkin edo kilometroko bidea egingo dute.

EREGIEN IBILERAK

Paris.—Biar, Manuel gñega, Elena be-re emaztea ta Maria Saboja lagun ditua-la, Roma'tik Budapest'era koa atera koa daga bñeiz berezi baten. Otis bakaldun-ga-irenen izango dute ostatu. Bñeiz orian Atzei-arazotako italiar burukidea, atz-eñko izparingien artekaria, izparingi ta zabalkunde-artezkaria ta Latoriko ta iz-paringi ta zabalkunde Zaingoko beste aun-diki batzuk joango dira.

Paris.—Biar, Manuel gñega, Elena be-re emaztea ta Maria Saboja lagun ditua-la, Roma'tik Budapest'era koa atera koa daga bñeiz berezi baten. Otis bakaldun-ga-irenen izango dute ostatu. Bñeiz orian Atzei-arazotako italiar burukidea, atz-eñko izparingien artekaria, izparingi ta zabalkunde-artezkaria ta Latoriko ta iz-paringi ta zabalkunde Zaingoko beste aun-diki batzuk joango dira.

Paris.—Franzisko uri nagusian Largo Caballero'en Gobernu osotze-izparak itz-ida ugari sortu du, eta komunistak bi-deratutako eragozpenak dirala-a gerta-

tu dala diote ori. Agintaritzaz ostopoak baino alderdi bakoitzaren berekoilek ta Gobernuaren euren buruak agertzeko nor-gaiagoka geiago izan dutela eragozpenok sorburu dionez gertatzenak, Valencia'n daga "Le Petit Parisien"go izparikarik dionez, extremokizale; gizon bareak nai dituzte, Prieto ta Besteiro'en antzeko gizon bareak.

ARERA SUTSU FGIN DIETE UKRA-NIA'N ESPAÑAR ORDEZKARIAI

Kiew.—Lorelako lenengo egumeko ja-ietarako Rusia'ra etotitako Españar Or-dezkaritzak emen emen ditu egin batzuk eta Ukraina'ko Ertzain-buru Batzako len-dakari Lyubchenko'k atera sutu egin zion eta jardun-aldi luze izan. Lyubchen-ko'k, Rusia'ko Gobernuaren eta Ukraina eriatzen izenez, españar eriatzen gudarit-ai arduratsua lotuta duden bitzuan izen-ber, zorionez agurtu zuan Ordezkaritza.

Españar eñak paxistak eta italiar eta alemaniar "sartzaileak" zapalduko ditua-la hafu-bafuraino sartuta tutela Ukra-nia'ko langileak esan zuan Lyubchenko'k.

Españar ordezkariak galderak-galde jo-tu zitazkieñ. Ukraina'ko ekonomi-ber-biziteari buruz galdetu zioten geienbat,

GUDA - IZPARRAK

Iru egazkin berartu eutsezan atzo España'n paxistei. Bi itxasontzi, bat suagatzen inarduela eta bestea Port Bou ingurutan. - Eguraldi txar'ak asi diralako guda - oñetan ez da joaldirik egin.

GUDA-OISETAKO EKISALDIEN LABURPENA

Madrid.—Ekinaldi aundirik egin egin al izan da guda-oin baten, be.

Madrid'en eta Sierra'n suagariak egin dabez ekinaldi biziak.

Eñkadu'ñ gudaritza gogor eta bizi daga.

Santander'en, be, asaldariok joaldi bat-zuk asi dabez Eñkadu'ñ bizen biziak eñen.

Asturias'en erkaldafak sañ bariak eñ-rondu ebazan.

Eñkadu'ñ eñkotarik adoretso jotaketen daga ta asaldari ta erbestetaz lagunon bul-tzada guntzi euten dante. Eñkotarik ez daga zapalduko.

Aragon-aldean suagariak eñkaditxu batzuk, besterik ezer, be, ez.

EGAZKINA ERATXI DAUTSE

Barcelona.—Port Bou suagatzen asaldari-ien iru egazkin izan eñ-ziran eta iru-rotatik bat egazkin-aurkako kañoiekin bo-ta eñ-eben eta itxasora jausi eñ zan.

Bidari-eramanekarian dabilan pantetaz egazkin batak itxasora egi bat ikusi eñ-eben eta eñgan alemandaren lauburu ei-ukan. Itxasora jausi zan egazkin oñ-ixena zan ausago egui.

"R. Jorda" izeneko ontziak arantzu-ebila. "Cervera" luf-mustufetik iru mi-lara idoro eñ-dauz egazkin oñen zatia.

BESTE EGAZKIN BI ITXASORA

Barcelona.—Valencia'ra nan salerosketa itxasontzi bat suagatzen asi ziran Kata-lunya itxas-egalean asaldari-ien iru egaz-kin.

Erkaldaren gundotzi batzuk auzeratu zi-ran ontzi oñengana ta egazkin aurkako kañoiekin egazkin bi bota ebazan eta ont-zi oñen ondoan, beñegetamar metrora jausi ziran egazkinoak.

MADRID'GO GUDA-OISETAKO EKI-NALDIAK: LABURPENA

Madrid.—Egualdi txar'ak eginen asi da -ta, Madrid ondoko joaldik geratu bea-za izan da.

Ciudad Universitaria'n eta Puente de los Franceses'en egin ziran guda-saio bat-zuk. Asaldariok geizcan goizetik -si zi-ran burukatzeko gogoz gertetan eta joal-dia asi, be, egin eban jaña laster porot eragin euten erkaldafak.

Santa Cristina Eñki-Eñke ondoan daga ontxedi batetik alde bea'za izan daga paxistek, etxe oñek guntzi apurtu dabez erkaldafak-eta.

SENDI-ALOGERA

Gixartiak bixitza bari sortze utzez ez dau naikotu bñe, au eñia be bai-zuko. Egoki ez danak inori onik ez dautso egiten, sari-askotan kalte bai, eta beti alen itxetokan, ez ba'ltz be oña bñe ez.

Gixartiek oñian iragun eta auzera egingo ba'dau, gixaki egokijak bñe daga, eta bixi utzez beste bari, gixartetako egoki ez da inori be.

Gixakia abere utza ba'ltz ba, abe-riak egiten daben inardubaz, bixitzi-ari beste-bariak auzera jaratubaz elu-ruka beteko denke eta gixartetaztat be, beste-bari, egokija litzake.

Gixakia bñe, aberia bñe geyago be -ta, aukerarena berenez dagan adimendun eta naimendun irazakija da. Eta edozetarako, gixartetako be bai, egokija adimena ta naimena, au bñe-ba, aukeramenaz zuzen eta bñe dñ eraz erabilta bñe ez da.

Ez da onetara erabilten ikasita ja-yoten, eta jatorizko obenez dauzan ga-ramura ta gñeaz bere buruba okere-ko jotaz josita dakuz. Eziko daua-rien bat eñza-dau, zupuztuta, azke-dela, bertanbera izba'yako, zalduha

Santa Cristina Eñki-Eñke ondoan sail-aundia garbi daga ta asaldariok erkaldafaren joaldiki eñti besterik ez daga eñ-ten.

Madrid uñean dagozan paxisten guda-luban suagatu dabez erkaldafak; le-nengo guda-luban zefendea suagatu os-tean, auzekoio atzetik laguntzarik etof ez egiten, bigafen sailekoak suaga'n ebe-zan gero.

Guadalajara Ipar-aldean, Avila'ko sai-letan, Jarama'n, Las Navas'en eta Somo-siera'n goizetik guntian asaldari-ien guda toki ta guda-luban suagatzen jardun daga.

Asaldari-ien Somo-siera'n eta Guadala-jara'n erantzun dante erkaldaf suaga-ri-ek; toki oñetan, be, ixildu izan eñen.

Egualdi txar'aren Tajo Egoaldean eta Toledo erkaldafak bultra ta bultra auz-er daga.

Suagariak sañak suagatu ostean, oi-fiezko gudariek adoretso jo eñen eta au-fera daga.

Egaziñak ekinaldi aundirik egin egin al izan eñen. Goizetik Ciudad Universitaria'n, Jarama'n, Tajo Egoaldean, eta Guadalajara Ipar-aldean ikusketak egin dabez ofatitio egaziñak. Afatsaldez eñ-ria zan eta eñin ibili izan ziran.

ITALIAR BATEK DIÑONA

Londres.—"Manchester Guardian"en Valencia'ko izpariariak italiar espe artu-tako batekin zauri-etxean osatebakuntza egiterakoan jardunaldia egin eñ-eben.

¡Neure "Bitzgane", ri!

"Koipe de Llano'ri" bitza-neko zirikadagatik.

Jataren goyan
Dabiliz egazka
Egizkin zuri
Zitlakak
Gero mutlak
Bijdurik gabe
Auzera doaz
¡Auzera...!

Zumetxagako
Deun Mikel'eri
Eskatuko dautso
Gauza bat
Bere eñpata
Zorotz-zorotzaz
Uxatu dazela
Moruak...

Nok ikusi den
Oñko lanik
Moruak "emite"
Baruban
¿Ze "Kristinabak"?
¿Ze "enlegiya"?
Dira orenak
Oinguan.

¿Ta mutlak!
Indar Pizkibat
"Andino" goiko
Atzerako
Itxas-urdiak
Auruko ditu
Pozik "sakelak"
Baruak.

Gero Bakjo'ra
Bermeorantz
"Kanaia" aldeko
Ibairak.
Andik auzera
Joan bñe'ko daga
Uñti aldeko
Mugarak.

Txakolin gofi
Baita zuriya
Baklotar dagan
Eñerija
"Pulgen" etxeko
Para aspiyan
Asetuko du
Eñerija...

Neure "Bitzgane"
Zoragariya
Nola eñe dau
Itxas ertz
Etze maila
Baratz txukuna
Pelotaleku
"Tennis", ete.

¿Oñ! "Koipe de Llano"
Baigariya
¿Zer eñe doza
Gugatik...?
Bitzgane'nak
Egingo daga
Bari ugari
Zugatik.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Montxor.
Sariketari buruz eñia.

Espanar gudako izpañak-eta

Gobernu bañiak asmo gogoñak eta zuzenak artu ditu

Gudea irabazteko alegiñik bizienak egingo dituala agertu dau.-Agintaritzearen indar guztia erabiliko dau, agintaritzea ori zaintzeko.-Guda-atzetan zuzentasuna ipiñiko dau.-Legez jaio ta bizi dan gobernu baten eskubide ta al guztiak erbestean zaindu ta ezagutu eraziteko, egiñalak egingo ditu.

GOBERNU BARIA

Valencia.—Alderdi guztietan pozik eta alegi onuz artua izan laia esan daikogu gobernu bari.

Politikoa dira bertan nagusi; langile alkartasunak, alkartasun lea, ez dabe ordetarik. Ministririk geienak alkartasun oñetan sartuak edo ikidelo diranik ezin oñatik ukatu.

Negrin jaunak: lendakaritzan zeregin ugari izango dau. Len Ogasun Zaingoan gaitasunik agertu izan dau. Orizatik or ain Lendakaritzagaz batera Ogasun eta Ekonomik Zaingoan ardurak berak erabiliko ditu.

Gizon gogof ta altsu bat eskatzen eben sozialistak Efi Zaintzarako. Euzkadi Zaingoan gaitasunik agertu izan dau. Orizatik or ain Lendakaritzagaz batera Ogasun eta Ekonomik Zaingoan ardurak berak erabiliko ditu.

Largo Caballero'ren gobernuak sozialistak Prieto eskatzen eben Guda Zaingoan. Orizatik or ain Lendakaritzagaz batera Ogasun eta Ekonomik Zaingoan ardurak berak erabiliko ditu.

Nekazaritzan leongoak jaitzen dau. Urte komunistaek.

Gogo Lantzean be Hernandez komunistaek jaitzen dau ten legez. Baña orain goan Ogasun Zaingoa berari geitzen yako.

Eraman-ekafi ta Efi-lanen ardura Giner de los Rios, Union Republicana'koak izango dau.

Izquierda Republicana'koak Giral izen tau dabe euren ordezkari lez Latefi Zaingoa zuzendu dagian.

Katalunian Langintza eta Gintza Zaingoak euren kanatu ditue. Ayguade euren arduradun.

Euzko abertzaleak be lenengoz euren bizitzan espanar gobernu bateko Zaingo baten ardura artu dabe. Zuzentzearen ardura, Irujo jaun zuzendari dala.

MIAJAREN ZORION-AGURA

Valencia.—Gobernu bañiak bakoitza bere Zaintzaren Arduradun egin ziran. Mijara gudarburuak ufotizkiez zorian-agaia zuzendu eutsen lendakarari ta Guda Zaingoan arduradunari ta bere menpe dagon Gudarostearen laguntasuna eskini eutsan Gobernu bañiari.

GOBERNUAREN ASMO AZALPENA

Valencia.—Gobernu bañiaren jauritza egingo azalpena laburpena auxe dogu:

Lenengo.—Gudatzen diran politik-alderdien izenez sortua da Gobernu au ta asaldarien aurka, gizakien, gizartearen eta Abefi askatasunaren alde gudatzen diran ordezkari osotzen dabe Gobernuan ta Gobernu onak, be, gizakien, gizartearen eta Abefi askatasun alde jokatu dogu.

Bigafen.—Al daiken guztia egingo dau gudea irabazteko.

Irujafen.—Epelkeri bage gudea irabazi dagien suspertu ta gogotsutu egingo dauz bere menpekioak aginide-ndaboz.

Laugafen.—Atze aldean efi-bakeari eutsiko dautsa.

Boskafen.—Efiketea ta ekonomia-jokabide gudeari on yakozanez eraldu ta atonduko dauz.

Seigafen.—Erantzunenik ez dabenak gudea-aikikulu artuta egin daikazan lafegikeri ta lege-austek eragotziko dauz ta langile-batza ta sindikatuen laguntasuna berakin izateko alegiñak egingo dauz.

Saspigafen.—Latefi Batzak eskatzen daben latefin artean gudarik sortu ez daiten edo latefiok bakan iraun dagien beafeko diran jete-oñaliak zainduko dauz erbestekoekin dabezan artuemonetan eta legezko bidezko Gobernuari yakozkan eskubideak iñork ukatu ez dagiozan beroni yakozkan bidetik joko dau.

Zortzigafen.—Amaf ilabetiotan il diramentzat gonuta maitekofa dau ta gudatzen diraduen gudarientzat aguf biozkofo.

GOBERNU BARIAREN BATZARA

Valencia.—Gobernu bañiak bere lenengo batzara atzo goizalde egin eben. Arahegun gabeko amabietako Negrin jaun Efi Zaintza Zaingoan eogan; baita (Prieto, be, Gerotxoago Zuzentza, Irakas-keta, Luginza, Lan-Zaingoa ta Eramanekafi arduradunak eldu ziran. Giral jaun eldu zan azken.

Efi Zaintza arduradunaren landolan egin zan batzara. Saferan arduradun batek, be, ezer ez eben esan.

Ordu biak eta erdietan atara ziran batzafetik. Prieto jaunak emon eban batzafaren, bafi.

Gobernu sort: al izateko zaintzuek artuemon egin beafa izan zan azaldu eban Lendakariak. Gobernuaren jokalegea, zein izan beaf daben eta zein dan euren egin-go adierazo eban Negrin jaunak.

Guda-arazo Batza Nagusia Gobernuak berak osotuko dau ta Guda Agintaritz Nagusia zabaldu egingo dabe.

Astetartez eguadioko amabietan batzartu ta danak Azafia jaun agurtzea ta ori agurtu ondoren batzafean jafaltzea erabagi eben.

SOZIALISTAK

Valencia.—Sozialistak onelaxe agertu dabe euren jokabidea:

1. Etzirala ukatuten Largo Caballero lendakari izatera.

2. Etzirala ukatuten Largo Caballero Guda arduradun izatera.

3. Efi Zaintza ardurera ziurtasun osuak emongo ebazan bateri eskintzea nai ebela.

4. Etzala jautsi beaf Komunisten Alderdi barik, ez bere aurka.

5. Komunisten alderdiagaz itundutera eldu eskeroz, Sozialisten alderdiak gogotsu esku-artuko ebala gobernuan.

6. Sozialista alderdiaren gurariak onetxe ziralta: Efi Zaintza arduradun bat, al guztiak erabiltera gertu egingo zana; Guda Zaingoa'ko ministru bat, Prieto ta Negrin Ogasun Zaingoan, Prieto itxasago ta Egazketa Zaingoik aldentzea min ebala eta alderdiaren gobernuko la-nari indafa kentzeaz, itzal.

MUNDU ZEAR

Paxistak auferakuntza motzak egin dituela ezagutu be-
arean aurkitu dira. - Hitler Ukrainia menperatzeko asmo-
tan? - Aurretik Txekoeslobakia eskuratu bearko leuke.
Frantzia eta Ingletera'ren asmo sendoarekin Rusia bare-
tuta ikusten dogu. - Beste izpañak.

Mosku.—Latefin arteko gorabera eta politik-egoerak sortu eben udurtasun eta bufika baretu da egunotan. Gobernuaren oñseñak eta izpañingiak gudar-ko gertu beagozala agintzen dautse efi-katei ta izpañingolari ta Gobernuaren ikal-kez ebiltzan asko atxilotu dabez. Azalez arduratunoi baretu danik ez dirudien, unerik lafienak igaro dirana ezagun da azaloi uratu-ekero ta guda bilduik ez dago eraingo aue oñetan, beintzat.

Itxarop. ori zi edo efiatzi oñitxeek sortu dabe; paxisten erasoek gure matri-ñada onetan eutsi egin yakolea ikusi dabe ta auferakadak "motz" egin daben, be, ikusi dabe.

Italia'en eta alemandaren laguntza es-panar asaldariak gudea irabaziko eben itxurea eoganen urduri ta kezkatu egon ziran Rusia'n eta Berlin'en eta Roma'n asaldarien garaipena efiatzi etsi eben.

Prantzia euren lagunik onena iru alder-
diti paxista- latefin ingururatu ikusteak bakafik ez ebazan urduritu Rusia'n, paxistok euren burubideak lortu al izateak suspertu ta biagiogotuko ebazan asteak bai-ño ta batez, be, Hitler'en Hitler ofek, Txekoeslobakia atzamarperatzeko, beste luza-kaldira bat egingo ete eban susmoak ur-
duritu ebazan.

Txekoeslobakia ufean eta egoki dauka kuki be, Hitler'ek eta Alemanian'ri oñen egoki ta on yakon Txekoeslobakia ori be-
tezeko lutzakaldira Hitler'ek egingo ete kuben bildu aspaldi dira Rusia'n.

Txekoeslobakia'n Hitler'ek ta Ukraina eskuratzeko gogotzi argi ta garbi erakutsi dau Hitler'ek.

Gure matriñada au sortu zan arte paxisten jokalegeak eta azpikeriak ez dauz iñork eragotzi izan. Ingletera'n "ba-dago" ots egin oñetan, Mussolini'k Abis-
inia beretu egin eban eta iñork ez eben ituritu. Hitler'ek bere gudarostea jolas-
tuaz Renania beretu ta Versailles'ko ta Locarno'ko itunbera ausi ta apurtu eba-
zan eta Prantzia ta Ingletera'k alkartu egin eban ziranaz Alemanian'ri arogi-
a.

emoteko, Alemania iñork ez eban zigortu ta Prantzia ta Ingletera'k alkatu ez zi-
ralako ez zan gudarik sortu Rusia'n uste
ñanez.

Rusia'n lenegotik itxaroten zanez, ma-
trinada onetan paxisten asmoek eragot-
penak jafi yakoez ta orain Txekoesloba-
kia'n ezeregitzen ez da asiko Hitler kon-
-

Paxisten kontuak

Guk ostu ta eurak "artu". - Guk ori, be,
ez genkian. -Eurenak asi daitezanean...

GU EGAKINIK EZ DAUKAGULA KOAN

Donostia.—Euzkotar kokoluok ezer ikusi, be, ez dogu egin eta gure agin-
tariak atzipeketa bizi gara; baietz di-
ñoz paxistak.

Igazitako bariku gabaz, be, geure egazkin bat luteratu e-luskenen Zor-
notza inguruan paxistok eta guk ori, be, ez dogu jakin. "La Voz de Espa-
ña,"k diñonez gure egazkina (goñen egazkina) euren sailak suagatzera juan
ei zan gabaz ta euren izkilazkarak
ezar suagatzeko astirik ez ei eutsen
emon, jo ta luteru bota ei eben.

Gu ostera egazkinik ez daukagula-
koan.

OLAKO JARIORIK

Donostia.—"Diario Vasco,"n irakufi
doguz, Euzkotar guda-oñetan dauka-
guzan gudarjak geienak rusiatik ei di-
ra. Gixtinez 5.000 gudarik garbitu ei
daukuez, egun bitan edo irutun. Inge-
lateraf tankeetan eundalez ei dauko-
guz. Egualdi txararen lengo astean, be,
ezin ibili izan ei dira euren egazkinak
guda-oñetan, bestela... onetzerko eu-
rendu ei gñuezan. Umez beteta dau

itxasontzia (bilbotaf umez beteta Pran-
tziara uana) euzkotafak dinamitaz
lortu ta ume guztiak ito ei dira.

Izpañ au izki edo letza baitzekin da-
ka. Umezok urperatzeoi gero paxistei
efua joparatzeen egin ei dabe ta euren
lotsagaidukeriak azalduaz Inge-
latera ta Prantzia euren lagun egiteko
asmoz, Agite jaunna "entre la espada
y la pared" ei dago ta lafi egon, be,
Lastef makurtu ei dau burua Euzko
-Meteliko Erkal-Lendakari orek.

KARLISTAK BAI TA GORIAK EZ

Donostia.—Il onen 15'gn. eguneko
"La Voz de España,"n irakufi dogu iz-
pañ jakintzari. Pasal'ko "Circulo Tra-
dicionista" dana dalakosi Abukaf'of
taf Bihagaf'k. Oriamendi terejo-
-aldeko irugafen sailleko efeketeak Andoni
Deumen laiki edara "eregalan" dautso
"Circulo" orek.

Berak egiña? Ez ere irakufi, Ur-
kiola'ko Eleizan "artuta" eruan dau.
Ostu dabenik ez diño izpañingit orek,
artu egin ebala baiño. Gorjak eta go-
rien jagunak ostera "artu" ezei, be, ez
dabe egin, daga ostu baiño.

Guk ostu ta eurak artu, Itzegin itz-
ofel oñitko bana ipini beafean gara.

tuak ondo atarataka ta zer jazo daikoon
baretzeka Hitler.

Prantzia'ren eta Ingletera'ren asmo
sendoakafen baretu da Rusia ta Danubio
inguruko sailletan eta Balkanetan Italia'k
eta Alemanian'k ebilezan azpikeriak "po-
fot" egin dabelako.

Txekoeslobakia'n alemandafak euren-
dun asi-ezbero ta Prantzia Txekoesloba-
kia'ri laguntzen sartuafen, Ingletera'k
Prantzia'ri ez eutsala lagunduko uste zan
oraintsu. Txekoeslobakia'k eta Rusia'k
alkafeti laguntzeko orain urte bi egin eben
itunbera alpefiko da Prantzia'k Txeko-
eslobakia'ri lagunduz-ek. Entente Txikia
laguntza gabe itxiko ebela uste zan Ru-
sia'n.

Orain ostera, Ingletera'k Austria edo
Txekoeslobakia artiskuan ikusi ezkerro la-
gunduko leuskolea adieraso dau. Karl
Schuschnigg kanizleak Mussolini'ren es-
kabideei ez dautse jaramonik egin, eta
Hitler'en azpi-lagun dau Polonia'ko Er-
beste-arazo arduradun Beck koronelaren
eskabideei, be, Bere lagunenganako zintzo
dala adierasoz, Rumanian'ri Prantzia'k
deia egin dautson ezkerro Bukarest'en Hit-
ler'eri edarkikei gixti egin dautse ta po-
bide gixti idoro dau.

Europa Erdialdean eta Europa Ego-
Sarkaldean euroi eritxosen gudar-saila ta
ekonomik ondo orindutako latefi-lagun
taldea sortu nai izan dabe Italia'k eta
Alemania'k eta egiñalak eta defak egin
ostean urte erdiren buruan euroi on ya-
koen itunben bat lortu dabe, Italia'ren
eta Yugoeslavia'ren arteko itunbera ta
Rusia'n gafantzi gixtiko esten dabe.

Sorkaldean beti izan dira aginkada
bofotzen baten edo eraso bizen baten bil-
duf Rusia'n eta irako urte guztian ezer
ez yakoe gertatu ta bare-bare dagoz sail
arritan eta orain eraso-bilduf ez dira.

Rusia'ren begietan Latefin-arteko go-
vaberok eta artuemonen irako arteetan
baino pozgarriago ta garbiago agiri dira
ta urte oñetan ikusi izan daben beren-
bat afisku ta ondamenti ez dakus sail
ofetian.

MADRID'EKO izpañingiak diotena

Madrid.—"El Sol"ek Gobernu be-
fiari men eta lagun egitea beafeko
dala dio, krisisari gurendarako bide
zuzenak lofik aldatu bear dan ger-
tazun iritzi dio.

"Danok egin bear diogu men
Gobernu befiari —dio—, lenak ezer
erakusteko balio izan ba'du bein-
tzat."

"El Socialista" k dasanez, sozialis-
ten alderdiak ez duala ezertako era-
gozpenik bideratu.

Besteak bere jafalbideari jaramo-
nik egin ez izateari tamal deritzaio.

Negrin jakintsuak Gobernu befi-
osotzeko ba'du sozialista alderdiaren
baimena.

Sozialisten alderdia ez da inoren-
tzat eragozpen izan eta alegiñak-ale-
gin diardu gudalea irabazteko, dana
dala efiketa zuzentzen duana.

"El Liberal"ek eder iritzi dio Go-
bernu befiari ta onen erabakari. Gu-
detaan diarduten alderdi guztietako
ordezkariak Gobernuan bafuko ez
izalea tamal etsi du.

Ondoren, efiketako bide egoki efi-
-zaintza guda-atzea, agintaritz ba-
kafa, ekonomi-politika, azikera gar-
bia ikastoletan, eta mugetatik aruntz
diplomazia gultxiago ta aginipide
geiago.

"Politika" k Negrin jaunaren ego-
kitasuna jasotzeari eman dio, gudale-
garalz etxean eta kanpoan ekonomia
jaso duan Negrin jaunaren gaitasu-
na goratzeari.

Jaso ta goratu egin du Prieto jau-
na ere, guda-zaingoa esku-onetan
dagola gaiteratuaz.

Udabañi itzal

Neskutz guri-edef,
begiragafi,
nietzat beti
i, Udabañi;
maite-minduen
atsegingafi,
begi-ninien
liluragafi.

Orain guda duk
ire kolkoan,
arma zotzota
ire gefian
ebagiz zori,
bizitz ostros,
edertasunaren
izpi-jarioa.

Baferik ez duk
ire epanetan,
poztasunik ez
orain begietan.
Iregan oro duk
oro mingafi;
ire kolkoa
odolez gafi.

Ire barnean
ito duk lorea
ene begitan
jolasten zana,
ene epanetan
gurutzen zana,
oldozkuntan
usaitzen zana.

Lorea il duk
ire kolkoan,
ta ordez odola
barne-muinetan.
Odoltsu ez duk
edertasunik,
lore barik ez
maitasunik.

URGAIN

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI
ABERTZALEA, GIZARTE ZU-
ZENTZA ALDEZLEA IZANGO
DA; LANGILE ESKUBIDE AL-
DEZLEA ZUZENTZA BIDEZ.
LANGILE ABERTZALE OREK
EZ OTE DIGUZU ZURE LA-
GUNTZA EMANGO?

Gandasegi gon- gotzain agurgafia il

Bayona.—Valladolid'etik artu di-
ran izpañak diñonez, Gandasegi'taf
Efemigi, goterki aretako gongotza-
ña (arabispua) il egin da.

Gandasegi agurgafia gaisorik eogan
aspaldi baten eta oraintsu bere gal-
sotasuna indafu yakon.

Bere eriotzean tamal andia sortu
dau Valladolid'en, bereziki katoli-
koen artean.

Gandasegi gongotzaña Euzkadi'ko
semia zan. Galdakano'n jalo zan
1871'ko Urtila'ren 5'an. 1893'en
apaiz egin zan. 1898'gafenean Zara-
goza'ko katedraleko doktora zan.

Zaragoza aldean bere jakintzearen
izpirik laga eban. Ogelamalan urte
ebazalarik, Ciudad Real'go gotzain
autu eben. 1914'gafenean Segovia'ko
gotzaintzara aldatu eben. 1916'gaf-
nean senadore izan zan. Bere jakin-
tzeak eta bereziki itzaldietarako sa-
kontasun ta yayotasunak, entzullien
eta goikoen gogoko egin eban. Ofela
1920'gafen urtean Valladolid'eko gon-
gotzain egin eben. Geroztik uri oñ-
etan bizi izan da, bere zeregiñak be-
teten.

Gandasegi jaunak liburu ugari idat-
zi guztiak atsegiñez irakurten ziran,
mamintsu eta onimenez betean izan-
zen ziralako. Artzal idazkietan, gotzal
lez egin ebazanetan, bere kistarta-
sun sendua ta bere biotzaren garbi-
tasuna ikusten ziran, adimenaren ar-
gitasunagaz batera.

Il danean bere adizkideak eta fa-
fuitzaleak gogoa izango dabe.

LAN BAKUAK

Gitxituten duaz

Paris.—Lanik gabe egozan 104.000
langile lanean ipini dabez goizetik
gabera. Erabagi onek poz ugari sor-
tu dau langilien artean, aspaldi ba-
tetik gosarik eta zer egin ezekiela
egoznako.